

get i de væsentligste Punkter hert vil stemme overens; jeg troer ikke, at det vil finde Mis- kjendelse her, at Regjeringen ikke har stillet sig den Opgave at forelægge en Lov, der skulde indføre en virkelig, fuldstændig Næringsfrihed. Hvad der her foreligger, er kun en Overage- gangsløb, og naar jeg paastaar dette, siger jeg ikke blot til, at mange af de vigtigste Bestemmelser først skulde træde i Kraft efter et Tidsrum af en Deel Aar; men jeg siger frem- for Alt dertil, at det i sit hele Indhold, saaledes som det endelig skal træde i Live, indeholder mangfoldige Bestemmelser, der maae søge deres Retfærdiggjørelse i en Hensyntagen til tilvante Fordomme og rodfæstede Vaner, som efter min Overbeviisning ingen vis Regjering, og allerminst en konstitutionel Regjering kan undlade, idet det ikke gaar an at assee fra Interesser og Meninger, hvad enten de nu ere virkelige eller indbildte; men vist er det paa den anden Side, at den lovgivende Magt vilde tabe sin Fasthed og Holdning, hvis den for stærkt lod sig paavirke af vis- blikkelige Stemninger, for ikke at tale om at lade sig lyse af hidsede Raab. Det er efter min Formening ikke andet end en naturlig Selvsølge, at det kun er igjennem svære Fødselsveer, at vigtige Reforme kunne staves til- veie, det er igjennem vanskelige og haardnak- tede Kampe, at de kunne arbeide sig frem. Vi finde Exempler herpaa, naar vi ville see hen til Frihedens gamle Dødsbæm, England; der ledsages enhver stor Reform med et saadant Kampbulder, at man skulde troe, at hele Landet stod paa Grændsen af Anarchi, saa at man ikke vidste, hvad Dieblid der vilde blive grebet til Raaben; — men det er kun saa- længe Forhandlingerne angaaende Spørgsmaa- let om en saadan Reform vare; naar de ere endte, saa lægger Stormen sig, og der er intet Sted paa Jordens Overflade, hvor de gjæl- dende Love saa ærbødig respecteres som netop i England; og i hvor kort vor konstitutionelle Erfaring er, troer jeg dog ogsaa at kunne paaberaabe mig et Exempel herfra. Dengang da det var under Forhandling at indføre børs- gerligt Egetskab, var der Mange, der raabte paa, at det vilde blive Sædelighedens Grav og Kirkes Ruin, som nu glæde sig over denne

Lov, og der er meget Faa, som vilde give slip paa samme. Jeg troer altsaa, at det er rig- tigt, at der ved denne Lovs Udarbejdelse er taget væsentligt Hensyn til alle de Interesser, som derved kunne komme i Betragtning; jeg troer, at vi i en saa vigtig Sag ikke kunne fordre Mere end at faae en Overage- løb, og at det Maal, der ved en saadan Lov tilsigtes naaet, er saa stort og vigtigt, at det i hviele Grad maa ønskes, at denne Reform maa kunne føres igjennem. En foregaaende Bearbejdelse har dette Lovudkast faaet i en meget udstrakt Grad; det har været offentliggjort i Trykken, har været drøftet hele Landet over, har været angrebet og forsvaret i Skrifter, Dagblade, Forsamlinger, Dyrab og Adresser; det har dernæst gjenne-gaaet en meget udførlig, sam- vittighedsfuld og grundig Behandling i det andet Thing, og det glæder mig at kunne til- føie, at jeg ikke veed nogen Sag, der har været forhandlet med saa megen Interesse alene for Sagens Skyld, og hvor Stemmerne saa- ledes have grupperet sig om Anskuelser og ikke om forud dannede Partier, som netop denne. Den skal nu undergaae den Skjærild, ethvert Lovudkast skal undergaae, det er det sidste Sta- dium, der nu staaer tilbage, og det er mit Ønske, at det ogsaa her i Thinget maa finde en grundig Overveidelse. Jeg skal nu oppebie med Hensyn til den hele Detail af Loven, hvad der paa dette Sagens første Stadium muligvis maatte blive anført imod samme.

Schou: Jeg troer, at ved en saa vigtig Sag som denne bør enhver Landsthingsmand, der interesserer sig for den, ikke alene ved sin Stemme tilkjendegive, hvad han vil, men ogsaa udtale sig derom. Jeg maa ligesom ud- tale min inderlige Paasjonnelse af, at den høttærede Indenrigsminister har bragt denne Sag frem og forsvaret den mod de Angreb, der ere gjorte paa den, paa den Maade, at de have mistet deres største Betydning. Der kunde vel være adskillige Bestemmelser i Loven, som jeg kunde ønske noget anderledes; men i det Helt tilfredsstillende den mig, og jeg agter at stemme for den, selv om den ikke modtager nogen Forandring. Jeg er selv en nærings- drivende Kjøbstadborger og har været det i en